

Ügyiratszám: MN/14410-10/2019.
Ügyintéző: személyes adat
Telefonszám: Személyes adat
E-mail: személyes adat
Tárgy: a kiskorúakat védő törvényi rendelkezések megsértése

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának

1005/2019. (VII. 23.) számú

HATÁROZATA

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) Médiatanácsa (a továbbiakban: Médiatanács) a Hír TV Zrt.-vel (1033 Budapest, Szentendrei út 89-93., a továbbiakban: Médiaszolgáltató) szemben hivatalból lefolytatott eljárásában megállapította, hogy a Médiaszolgáltató a HÍR TV csatornán 2019. április 30-án 20 óra 8 perctől sugárzott Riasztás című műsorszám közzétételével megsértette a műsorszámok korhatár-kategóriába sorolására és közzétételére vonatkozó törvényi előírásokat, ezért a Médiaszolgáltatót

100 000 Ft, azaz egyszázezer forint bírsággal sújtja;

Megállapította továbbá a Médiatanács, hogy a Médiaszolgáltató a HÍR TV csatornán 2019. április 30-án 20 óra 8 perctől sugárzott Riasztás című műsorszám előzeteseinek közzétételével 2019. április 27. és 30. között összesen 26 esetben megsértette a műsorelőzetesek közzétételére vonatkozó törvényi előírást, ezért a Médiaszolgáltatót

52 000 Ft, azaz ötvenkétezer forint bírsággal sújtja.

A Médiaszolgáltató a bírságot e határozat közlését követő hét napon belül köteles megfizetni a Médiatanács Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-00295141-00000024. számú pénzforgalmi számlájára. A bírságfizetési kötelezettség késedelmes teljesítése esetén a Médiaszolgáltató késedelmi pótlékot köteles fizetni, melynek mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének háromszázhatvanötöd része. Az önkéntes teljesítés elmaradása esetén a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval/Médiatartalom-szolgáltatóval szembeni bírságigényét az adóhatóság útján érvényesíti.

E határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A véglegessé vált döntés ellen annak közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: Bíróság) címzett, de a Médiatanácsához – a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikusán – benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs, a halasztó hatály elrendelése a Bíróságtól azonnali jogvédelem iránti kérelem keretében kérhető.

Tárgyalás tartása a felek bármelyikének kérelmére a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság harminc napon belül bírálja el.

INDOKOLÁS

A Médiatanács állampolgári bejelentés alapján, a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 167. § (1) bekezdése szerinti hatósági ellenőrzés keretében vizsgálta a Médiaszolgáltató HÍR TV csatornáján 2019. április 30-án 20 óra 8 perctől sugárzott Riasztás című műsorszámot.

A műsorszámmal kapcsolatban felmerült az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának, a műsorszám előzeteseinek 2019. április 27. és 30. között összesen 26 esetben történt közzétételével kapcsolatban az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megsértése.

A Médiatanács az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) 104. § (1) bekezdése alapján az Mttv. 182. § ba) pontja szerinti hatáskörében 2019. június 11-én hivatalból közigazgatási hatósági eljárást indított a Médiaszolgáltatóval szemben. A Médiatanács az Ákr. 104. § (3) bekezdése alapján az 732/2019. (VI. 11.) számú, MN/14410-6/2019. ügyiratszámú végzésével értesítette a Médiaszolgáltatót az eljárás megindításáról és a hatósági ellenőrzés megállapításairól, valamint az Ákr. 5. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi jogosultságáról és az Ákr. 33. §-a szerinti iratbetekintési lehetőségéről, valamint nyilatkozattételre kötelezte.

Az Mttv. 144. § (1) bekezdése értelmében a Médiatanács az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: **Ket.**) szerint jár el.

Az Ákr. 143. § (3) bekezdés b) pontja szerint, ahol a jogszabály a Ket. szabályait említi, ott azon az Ákr. szabályait kell érteni.

A Médiaszolgáltató a postai tértivevény szerint az eljárás megindításáról értesítő végzést 2019. június 17-én vette át, nyilatkozata 2019. június 27-én érkezett.

A Médiaszolgáltató előadta, hogy a 45 perces műsorszám fő célkitűzése a bűnmegelőzés, ami együtt jár a bűnözői lét bizonyos elemeinek képi bemutatásával. A műsor 14 perces, Csipkés Zoltánnal foglalkozó összeállítása bemutatta a férfi Mónika Show-beli szereplését megörökítő, a közösségi médiában korhatár nélkül elérhető, és legalább egymilliószor lejátszott, tehát széles körben ismert klipet, és ahhoz kapcsolódóan interjút közölt Csipkés Zoltánnal. Az interjú közben imitált, tehát nem tényleges verekedés volt látható. Az összeállításból egyértelműen kiderült a bűnözői életmód személyiségtorzító hatása. A műsorszám készítői a bűncselekmények elkövetését, illetve Csipkés Zoltán leépülését kifejezetten elrettentő szándékkal kívánták bemutatni.

Kiemelte a Médiaszolgáltató, hogy a nádudvari lány esetét mindössze egy percnyi terjedelemben dolgozta fel a műsorszám. A bemutatás célja a kiskorúaknál is előforduló agresszív viselkedésmódokra való figyelemfelhívás volt.

A műsorszám előzetesével kapcsolatban a Médiaszolgáltató úgy nyilatkozott, hogy abban egy rendkívül rövid, nem valós, hanem koreografált, imitált dulakodás volt látható, ami álláspontja szerint nem nevezhető agresszív tartalomnak.

A Médiaszolgáltató összefoglalóan előadta, hogy a fentiekre tekintettel a műsorszám csupán formailag merítette ki az Mttv. 9. § (5) bekezdését, tartalmilag nem volt alkalmas a 16 éven

aluliak személyiségfejlődésének káros befolyásolására, célja a bűnmegelőzés és a fiatalok bűncselekményektől való visszatartása volt.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, különösen a hatósági ellenőrzés, a műsorszám megtekintése és a Médiaszolgáltató nyilatkozata alapján az alábbi tényállást állapította meg, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének megsértése

A műsorszám műfaja bűnügyi magazin, bűneseteket és bírósági eljárásokat mutat be, népszerűsíti a rendőrség munkáját, egyben bűnmegelőzést segítő információkkal látja el a közönséget.

A vizsgált adást Kisléghi-Nagy Rudolf vezette. A műsorszám a különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés miatt 10 éve börtönbüntetését töltő – korábban a Mónika Show szereplőjeként is híressé vált – Csipkés Zoltán állítólagos halálhírét, a terrorcselekmény miatt elfogott F. Hasszán letartóztatásának meghosszabbítását, egy karcagi új rendőrségi épület átadását, egy tatabányai, csoportosan elkövetett rablógyilkosságot, a mentőkutyás világnapot, a nádudvari lány szökését, az úgynevezett unokás-csalás eseteit, valamint a bőnyi rendőrgyilkosság bírósági tárgyalását dolgozta fel.

A Médiaszolgáltató a műsorszámot a III. korhatári kategóriába sorolta (12 éven aluliaknak nem ajánlott), ennek megfelelő figyelmeztető szöveggel, hangalámondással látta el, és 20 óra 8 perctől kezdte sugározni.

A műsorszámok korhatári kategóriába sorolásának szempontjait az Mttv. 9. §-a határozza meg.

Az Mttv. 9. § (4) bekezdése szerint:

„Az a műsorszámot, amely tizenkét éven aluliakban félelmet kelthet, illetve amelyet koránál fogva nem érthet meg vagy félreérthet, a III. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenkét éven aluliak számára nem ajánlott.”

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése értelmében:

„Az a műsorszámot, amely alkalmas a tizenhat éven aluliak fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, különösen azért, hogy erőszakra, illetve szexualitásra utal, vagy témájának meghatározó eleme az erőszakos módon megoldott konfliktus, a IV. kategóriába kell sorolni. Az ilyen műsorszám minősítése: tizenhat éven aluliak számára nem ajánlott.”

A III. korhatári kategória esetében a jogalkotó nem nevesítette azokat a tartalmakat, amelyek káros hatással lehetnek a kiskorúak személyiségfejlődésére (félelemkeltő, vagy a korosztály számára befogadhatatlan – érthetetlen vagy félreérthető – tartalmakat említ), a IV. kategóriában azonban potenciálisan káros tartalomként jelölte meg az erőszakra, illetve a szexualitásra utalást, valamint az erőszakos konfliktusmegoldás középpontba helyezését, kimerítően azonban nem sorolta fel az esetlegesen ártalmas tartalmakat.

A fentieknek megfelelően a műsorszám klasszifikációja során a Médiatanács először azt vizsgálta, hogy megjelent-e az adásban erőszak (esetleg más deviáns magatartás), vagy szexualitásra utalás, majd mérlegelte, hogy az alkalmas lehetett-e az adott korosztály személyiségfejlődésének kedvezőtlen befolyásolására.

A műsorszámok kiskorúakra gyakorolt lehetséges káros hatásának mérlegelése során a Médiatanács a következő, a bírósági és hatósági gyakorlatban megfogalmazott további szempontokat, alapelveket vette figyelembe:

A kiskorúak különös védeltséget igényelnek a média hatásaival szemben (Legfelsőbb Bíróság Kfv.III.37.507/2001/5. számú eseti döntése).

Médiatanácsi határozat bírósági felülvizsgálata során mondta ki a Fővárosi Törvényszék 2.Kf.650.085/2014/5. számú ítélete, hogy *„a kiskorúak védelme során egyértelműen abból kell kiindulni, hogy nem a felnőttek szintjén értékelik a látottakat, vagyis ilyenkor mindig a védendő korosztály változó, kialakulóban lévő habitusát kell alapul venni. Ebből következően, ahogy arra az alperes is utalt, nem a műsorszám kiskorúakra gyakorolt tényleges hatását kell vizsgálni, hanem azt, hogy a közzétett jelenetek alkalmasak lehetnek-e a kiskorúak egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására (hiszen e törvényi rendelkezések esetében a jogalkotó nem kívánt meg eredményt).”*

A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a 23.K.32.520/2013/10. számú ítéletében a következőket rögzítette. *„A védendő korosztály nagyon érzékeny, változó, könnyen befolyásolható korban van, ekkor alakulnak ki és rögzülnek a későbbi pszichés és szocializációs attitűdjei. Ebben a korban rendkívül fogékonyak az őket ért különféle behatásokra, káros üzenetekre, adott esetben komoly megértési, feldolgozási problémákat okozhatnak számukra, hogy a szereplők által tanúsított viselkedésmódok közül melyek azok, amelyek követendők, amelyek elítélendő magatartásformák.”*

A műsorszámok napközbeni közzététele akkor elfogadható, ha egyáltalán nem jelenik meg bennük ártalmas elem (Fővárosi Ítéletábrla 2.Kf.27.147/2010/4., Fővárosi Ítéletábrla 2.Kf.27.514/2010/9.).

A műsorszám magasabb korhatári kategóriába történő besorolására abban az esetben is szükség van, ha csak fennáll a lehetősége annak, hogy a kiskorúak számára káros hatást gyakorol. Ebből következően nem a műsorszám kiskorúakra gyakorolt tényleges hatását kell vizsgálni, hanem csupán annyit, hogy a közzétett jelenetek alkalmasak lehetnek-e a kiskorúak egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására (Fővárosi Ítéletábrla 3.Kf.27.178/2006/4.).

A Fővárosi Ítéletábrla 3.Kf.27.178/2006/4. számú ítélete rögzítette először, hogy *„A műsorszám magasabb korhatári kategóriába történő besorolására abban az esetben is szükség van, ha csak fennáll a lehetősége annak, hogy a kiskorúak számára káros hatást gyakorol. Ebből következően nem a műsorszám kiskorúakra gyakorolt tényleges hatását kell vizsgálni, hanem csupán annyit, hogy a közzétett jelenetek alkalmasak lehetnek-e a kiskorúak egészséges fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására.”*

A fentieket több bírósági ítélet megerősítette, többek között a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.31531/2013/4. számú döntése, amely azt is kifejtette, hogy a ténylegesen bekövetkező, negatív hatások nem reparálhatók, ezért szükséges a minimálisra csökkenteni a kockázatot:

„Az adott műsor alkalmassága a veszély vagy hátrány előidézésére már elegendő a jogsértés megállapításához. Az esetleg bekövetkező negatív mentális változások, hatások utólag más sok esetben nem vagy csak nagyon nehezen kompenzálhatók (...), ugyanis jóval később manifesztálódik az esetleges negatív következmény.”

„Az adott korosztály esetében a lehető legmesszebbmenőkig minimalizálni kell az esetleges kockázatokat és veszélyeket, különös tekintettel arra, hogy az esetleg bekövetkező hátrányok, negatív hatások később már nem, vagy csak nagyon nehezen orvosolhatók.”

A műsorszámot a fenti szempontok szerint elemezve a Médiatanács megállapította, hogy az a következőkben részletesen ismertetett műsorrészek miatt IV. korhatári kategóriába tartozik.

1.

A vizsgált műsorszám fő híre, a Csipkés Zoltánról szóló műsoregység, 20:09:55 és 20:23:58 között került képernyőre.

Az összeállítás a Mónika Show egy – lineáris médiaszolgáltatásban adásba soha nem került, de az interneten megtekinthető – felvételével kezdődött, amelynek Csipkés Zoltán volt a főszereplője. A filmen egy nő (Botos Ágnes) gyalázta, köpködte volt élettársát, Csipkés Zoltánt, illetve verekedni próbált vele, amit a biztonsági őrök rendre megakadályoztak.

A műsorvezető beszámolója szerint a felvételek az interneten igen népszerűvé váltak, több mint egymilliószor játszották le a klipet, amely több álhírt és hamis Facebook-profilt is ihletett. A Riasztás című műsorszámban bemutatott összeállítás apropója is egy ilyen interneten terjedő álhír volt, amely szerint Csipkés Zoltán meghalt. A műsor készítői utánajártak az információknak, megkeresték a férfit, aki éppen életfogytig tartó börtönbüntetését tölti, mert 2008-ban különös kegyetlenséggel végzett akkori élettársával, egy 16 éves lánnyal (Gyöngyvérrel).

A riporter először azzal szembesítette az elítéltet, amit annak idején a Mónika Show felvételén mondott akkori élettársa (Botos Ágnes), hogy Csipkés a nőt és annak gyerekeit is brutálisan verte.

20:12:25-20:12:59

Kislégghi-Nagy Rudolf: *„Azért kérdezem az agressziót, mert ez a nő is azt mondta, hogy mikor terhes volt, megrugdosta, megverte.”*

Botos Ágnes a felvételen a következőket állítja: *„Intenzív kórházba tett, és hathónapos terhes voltam.”*

Csipkés Zoltán: *„Nem igaz volt, akkor elvittek volna a börtönbe, akkor.”*

Kislégghi-Nagy Rudolf: *„Ki volt az a nő?”*

Csipkés Zoltán: *„Nagybátyyi.”*

Kislégghi-Nagy Rudolf: *„De honnan ismerte, miért mondott ilyet önre, hogy agyonverte, meg megverte?”*

Csipkés Zoltán: *„Mert otthagytam és összeálltam evvel a fiatalal.”*

Kislégghi-Nagy Rudolf: *„És akkor haragudott magára?”*

Csipkés Zoltán: *„Igen.”*

Csipkés a börtönben készült felvételeken a nőt italozó, a négy gyermekével nem törődő anyának írta le.

Ezt követően a riporter rátért a Csipkés által elkövetett gyilkosságra.

A bűntény részleteinek ismertetése közben illusztrációként egy nőről és egy férfiről készült felvétel volt látható, akik egy sötét hálósobában beszélgettek az ágyon.

Az ezt követő képkockákon Fóris Ildikó, a rendőrség szóvivője jelent meg, aki jellemezte az áldozat és az elkövető kapcsolatát, majd rátért a gyilkosság körülményeire.

20:13:51-20:15:03

Fóris Ildikó: *„Kapcsolatukat egyébként – egészen végig – a féltékenység jellemezte. Hiszen a vádlott állandóan féltékeny volt a nőre, illetve azt is feltételezte róla, hogy kábítószer használ. Többször megfenyegette egyébként az élettársát azzal, ha őt elhagyja, akkor a szüleit levágja, megöli.”*

Az illusztráció alakjai veszekedni kezdtek, majd lökdösődés indult, a nő menekülni próbált, a férfi többször megütötte áldozatát. Eközben feszültségkeltő zenei aláfestés volt hallható.

Fóris Ildikó: *„2008 őszén egy újabb féltékenységi jelenet, illetve egy újabb feltételezett kábítószer-használat miatt a vádlott olyannyira bedühödött, hogy először pusztá kézzel, ököllel, majd pedig tűzfával elkezdte bántalmazni a sértettet. Az orvosszakértői vélemények szerint a sértetten mintegy 65-75 sérelmi nyomot találtak, ebből körülbelül 40 volt az, ami eszközzel bántalmazás volt, a többi pedig pusztá kézzel. Mindezek után pedig, amikor a sértett földre került a bántalmazás következtében, még meg is taposta a mellkasát a vádlott.”*

Az illusztráció képsorain az áldozat egy hatalmas ütéstől az ágyra esett, majd az elkövető egy rúddal elkezdte ütni a sípcsontjait. A narrátor közölte, hogy Gyöngyvér, az áldozat, belehalt a verésbe; Csipkést életfogytiglani fegyházra ítélték, legkorábban 30 év múlva bocsátható feltételeken szabadlábra.

Csipkés elmondta az interjúban, hogy féltékenységből ölte meg a nőt, mert az megcsalta, kábítószerrel, és nem törődött csecsemő gyerekekkel.

Illusztrációként eközben az intravénás heroin-fogyasztásra utaló képsorok (melegítés, fecskendő) kerültek adásba.

Csipkés később arról beszélt, hogy nem akarta megölni, csak meg akarta fenyeíteni élettársát. Hangsúlyozta, csak normális életet szeretett volna. Később kifejtette, bánja tettét, és azt, hogy családot alapított az áldozattal, ma már másképpen alakítaná sorsát, nem akarna elköteleződni, csak egyéjszakás kalandokba bocsátkozna.

20:16:49-20:17:07

Kislégghi-Nagy Rudolf: *„Máshogy csinálna valamit?”*

Csipkés Zoltán: *„Már nem állnék össze még egyszer senkivel. Inkább kicsapongó életet élnék.”*

Kislégghi-Nagy Rudolf: *„Hogy maga inkább kicsapongó életet élne?!”*

Csipkés Zoltán: *„Hát így mondom, hogy eljárnék diszkóba minden hétvégén, aztán fognék nőt, hazavinném, mit tudom én, összejönnék vele, szexelnék vele, aztán mennék haza vissza.”*

Ezt követően a riporter arról faggatta az elítéltet, hogy milyen volt az élete korábban, miből élt. Csipkés elmondta, hogy fémgyűjtésből próbált megélni, de játékfüggő volt, a segílyt elgépezte, kereste csak ennivalóra volt elegendő.

Ezután Csipkés kifejtette nézeteit a nőkről: *„Némelyik nő milyen? Kevés neki még egy csődör ló (...) életemben nem láttam még ilyen nőket, hogy milyen vérük van.”*

Majd Csipkés beszámolt szerény mentális- és egészségi állapotáról: kiderült, hogy szív- és cukorbeteg és *„az agyával gond van”*.

Később a szabadulásról beszélt, ragaszkodott ahhoz, hogy nem agresszív típus, nem szokott senkit bántani a börtönben sem. Aggódott, hogy egészségi állapota miatt esetleg nem éri meg a szabadulást. Elmondta, hogy nagyon szeretne kikerülni, mert már érzi magán, hogy gyengül. A riporter nevetve visszakérdezett 20:20:06-kor: *„Már egy pofont se tud adni senkinek, mi?”*

A műsor rész utolsó percében a hátrahagyottak, Csipkés Zoltán testvére és Gyöngyvér rokonai nyilatkoztak, megjelent a képeken a 11 éves Renátó, Csipkés és Gyöngyvér kislánya (elmondták róla, hogy Hangonyban lakik, és iskolába jár). Csipkés hűgán kívül senki nem vállalta arccal a nyilatkozatot, képmásukat kikockázták.

2.

A 20:27:42 és 20:28:19 között adásba került összeállítás a nádudvari lány esetét dolgozta fel. A kiskorú egy társa, illetve egy középkorú férfi bántalmazása miatt került elzárásra. Mindkét esetről videofelvétel készült, amelyeket a műsorban bemutattak. Az egyikben a középkorú férfi egy rá mért ütést követően földre került, ekkor a lány rugdosni kezdte védtelen áldozatát. A másik videón az áldozat az elkövető előtt térdelt. Az elkövető szóban bántalmazta, majd ütések mért rá. Az áldozat megjegyzésére, hogy ömlik a fejéből a vér, az elkövető gúnyosan reagált: „Ó bocsánat, nem direkt volt.” Az áldozatok és az elkövető arcát kitakarták.

A klasszifikációhoz a Médiatanács által kiadott ajánlás¹ (a továbbiakban: klasszifikációs ajánlás) nyújt támpontot.

A klasszifikációs ajánlás a III. korhatári kategóriába sorolt műsorszámok tartalmával kapcsolatban kifejti:

„Problémásak lehetnek a félelemkeltés szempontjából (...) azok az alkotások, melyeknek a dramaturgiai eszközei, hétköznapi világa realista ábrázolásmódot tükröz, a megjelenített élethelyzetek a mindennapokhoz köthetők, a valóságra vonatkozathatóságuk magas. Ha az ábrázolt szituációk nem tekinthetők fiktívnek, a félelmi reakciók intenzívebbek lehetnek és tartósabban fennmaradhatnak a gyermekekben.”

(...)

„A médiaszolgáltatónak különös gonddal szükséges eljárnia annak kapcsán, hogy az ebbe a kategóriába sorolt műsorszámok témaválasztása, továbbá azok feldolgozásának módja a 12-16 év közötti korosztály érettségi szintjének megfelelő legyen. Fontos, hogy a fiatalok hozzájussanak az őket potenciálisan érintő veszélyekről szóló információkhoz, azonban azok ábrázolásánál a hasonló életkorból adódó könnyű azonosulási lehetőség miatt fokozott körültekintéssel szükséges eljárni. A megfelelő érzékenység különösen indokolt az olyan, nagyrészt a verbalításra épülő műsoroknál, mint pl. a délutáni talk show-k, ahol az eddigi tapasztalatok alapján előszeretettel tematizálják az erőszakos és szexuális cselekedetek legvégtetesebb formáit is. A sajátos műfaji adottságokból eredő magas valóságra vonatkozathatóság miatt a felnőtt témák tárgyalása akkor megengedhető ebben a korhatár-kategóriában, ha azokat a kibontásukban megfelelő körültekintéssel és érzékenységgel kezelik.”

A kifogásolt műsorrészek által felidézett bűnesetek bemutatása nem tükrözte a III. korhatári kategóriában elvárt gondosságot, a Médiaszolgáltató a bűntények kibontása során nem megfelelő körültekintéssel és érzékenységgel járt el.

A III. korhatári kategóriában kerülendők azok a bemutatási módok, amelyeknek a valóságra vonatkozathatósága magas, illetve nem ítélik el egyértelműen a deviáns magatartásformákat, vagy nem helyezik azokat olyan kontextusba, amely lehetővé teszi a védendő korosztály fejlettségi színvonalának megfelelő feldolgozást.

A szó szerint idézett összeállítások kegyetlen, és részletesen tárgyalt brutális, deviáns cselekedeteket idéztek fel, azonban a Médiaszolgáltató nem gondoskodott arról, hogy a tettek megfelelő magyarázattal, a kiskorú közönség számára a pszichés-mentális feldolgozást segítő módon kerüljenek tárgyalásra.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata szerint a Csipkés Zoltánról szóló műsorrész a bűnözői életmóddal együtt járó leépülést kívánta bemutatni, elrettentő szándékkal.

¹ „A médiatartalmak korhatár-besorolásánál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közlésének módjára vonatkozó jogalkalmazási gyakorlat elvi szempontjai” című dokumentum

A Médiatanács ezzel szemben megállapította, hogy a feldolgozásmód miatt ez az üzenet nem volt egyértelmű.

A műsor rész első képkockáin (20:08:30-tól) egy rendezetlen falusi udvar volt látható, ahol a műsorvezető-szerkesztő fejszével kettévágott egy hasábfát, majd köszöntötte a nézőket. A műsorvezető az összeállítás közben kétszer is fahasábokat pakolt, illetve fahasábokkal sétált (20:09:05-kor, majd 20:23:58-kor), a műsor rész végén pedig (20:28:20-kor) egy talicskába dobta a tűzifákat.

Ezek a jelenetek önmagukban, hangulati elemként értelmezhetetlenek, a 16 éves lány halálának módjára (Csipkés körülbelül negyvenszer tűzifával sújtott le áldozatára) való utalásként pedig bagatelizálták a nő (és gyermeke) tragédiáját. Egyfajta távolságtartást alakítanak ki, mintha a fahasábokkal verés is csak egy eleme lenne Csipkés „multságos” tetteinek, karakterének.

Az összeállítás első része az elítélt Mónika Show-beli szereplését mutatta be, viccesnek beállítva egy olyan személyt, aki különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés miatt tölti börtönbüntetését. A képkockákon a nő verte, köpködté a férfit, és arról vallott, hogy a férfi őt és gyermekeit is brutálisan bántalmazta. A közönség a jeleneten, és a szereplők által használt kifejezéseken sikítva nevetett. A filmet elektronikus zenei aláfestéssel látták el, amitől az klipszerű lett.

A Médiaszolgáltató tehát egy tizenhat éven aluliaknak is ajánlott programban adásba szerkesztett egy olyan felvételt, amely családon belüli erőszakot dolgozott fel – a közönség reakciójából is jól látható módon – szórakoztató céllal.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában kiemelt körülmény, hogy a világhálón korhatár nélkül megtekinthető a felvétel, jelen jogsértés megállapítása során nem releváns.

Csipkés Zoltán tettét a műsorszám objektíven, rendőrségi szóvivő megszólaltatásával, illetve illusztráció (dramatizált, „színeszek” általi bemutatás) segítségével ismertette, azonban a fentebb vázolt műsorelemek a bűncselekmény súlya, jellege, illetve általában az erőszakosan megoldott konfliktusok tekintetében félrevezethették a végleges értékrend kialakításának folyamatában lévő kiskorúakat.

Az összeállítás főszereplőjével készített interjúban szóba került a drogfogyasztás és a promiskuitás is: Csipkés Zoltán egykori élettársáról úgy nyilatkozott, hogy a nő kábítószeres és „fehérmájú” volt, mindenkivel összeállt. A férfi – a nők romlottságát alátámasztandó – egy pornósztárnőre és annak különböző állatokkal való szexuális érintkezésére is hivatkozott, a drogfogyasztást (intravénás heroin-fogyasztást) pedig dramatizált jelenetekkel illusztrálta a műsorszám.

A megcsalás, az érzelem nélküli szexuális kapcsolatok hajszolása és a pornó felnőtt témák, amelyeket a riporter semmilyen módon nem kezelt, csupán mosolygott Csipkés nőkről vallott nézetein. A kábítószer-használat témája ugyancsak magyarázat, értelmezés nélkül került adásba.

A nádudvari lány esetét a cselekedetek brutalitása és az azokat dokumentáló felvételek bemutatása miatt ítélte problematikusnak a Médiatanács. A felvételek, amelyek öncélú agresszióról tanúskodtak, szakértői magyarázat nélkül kerültek adásba.

A Médiatanács álláspontja szerint a felvételek feldolgozást segítő kommentár nélküli bemutatása nem szolgálta a Médiaszolgáltató által hivatkozott célt (bűnmegelőzés és figyelemfelhívás): a kizárólag sérülés okozása érdekében kifejtett erőszak, agresszió

összezavarhatta a védendő korosztályt, félelmet kelthetett bennük a jelenet magas valóságra vonatkozhatósága miatt.

E hír kapcsán hangsúlyozta a nyilatkozatában a Médiaszolgáltató, hogy az mindössze egy percet tett ki.

A káros tartalmak időtartamának a műsorszám egészéhez viszonyított arányával kapcsolatban a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.K.32346/2013/4. számú ítélete kimondta: nem releváns, hogy a műsorszám egészéhez képest a kifogásolt jelenetek aránya mekkora hányadot tett ki.

A Fővárosi Törvényszék 26.K.31.758/2012/7. számú ítélete is megerősítette: „... a műsorszám tartalmi elemei által kifejtett hatást nem azok időtartama határozza meg, sokkal inkább az egyes jelenetekben bemutatott szituáció, a választott verbális és más kifejezési eszközök összessége”, valamint „Az Mttv. gyermekek és kiskorúak védelmére vonatkozó rendelkezéseinek megsértéséhez (...) elegendő a problematikus tartalmak bemutatása (...) a műsorszám káros elemei tekintetében azok időtartamát az Mttv. nem nevesíti besorolást meghatározó tényezőként.”

A Médiatanács nem vitatja, hogy a bűnesetek feldolgozása, bemutatása (a közönség tájékoztatása) fontos feladata a médiának. Azt sem állította, hogy a kamaszkorosztályt el kellene zárni a hasonló témáktól. A jogsértést az eredményezte, hogy a bűncselekmények bemutatása (a fentiekben részletezett feldolgozásbeli jellemzők miatt) nem a 12-16 éves korosztály pszichés-mentális fejlettségi szintjén történt.

A szóban forgó összeállítást a védendő korosztály tagjai feltehetően nem tudták a Médiaszolgáltató által vélt módon (a következmények tudatosítása, bűnmegelőzés, a fiatalok visszatartása a bűncselekmények elkövetésétől) kezelni, megfelelően értelmezni.

Hangsúlyozza a Médiatanács, hogy az Mttv. 9. § (5) bekezdése nem abszolút tiltást, csupán korlátozást tartalmaz. A klasszifikáció célja, hogy védje a kiskorúakat a médiában megjelenő, személyiségfejlődésükre ártalmas tartalmaktól. Erre tekintettel rendelkezett úgy a jogalkotó, hogy bizonyos tartalmak csak a késő esti, illetve az éjszakai időszakban, az adott korcsoport számára kevésbé elérhető műsorsávban tehetők közzé.

A Médiatanács megállapította, hogy a műsorszám közzétételével a Médiaszolgáltató megsértette az Mttv. 9. § (5) bekezdését.

2. Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontja szerint:

„Lineáris médiaszolgáltatásban (...) az IV. kategóriába sorolt műsorszám megfelelő jelzéssel ellátva, 21 óra és 05 óra között tehető közzé”.

A IV. korhatár-kategóriába tartozó műsorszámok kizárólag a késő esti műsorsávban, 21 óra után sugározhatók.

Tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató a műsorszámot 20 óra 8 perces kezdettel tette közzé, megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés c) pontját is.

3. Az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megsértése

Az Mttv. 9. § (1) bekezdése szerint:

„A lineáris médiaszolgáltatást nyújtó médiaszolgáltató – a hírműsorszám, a politikai tájékoztató műsorszám, a sportműsorszám, a műsorelőzetes, valamint a reklám, a politikai reklám, a televíziós vásárlás, a társadalmi célú reklám és a közérdekű közlemény kivételével – valamennyi, általa közzétenni kívánt műsorszámot a közzétételt megelőzően a (2)-(7) bekezdés szerinti kategóriák valamelyikébe sorolja.”

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontja értelmében:

„Lineáris médiaszolgáltatásban

(...)

f) a műsorelőzetes nem tehető közzé olyan időszakban, amikor az általa bemutatott, ismertetett műsorszám nem lenne közzétehető, illetve olyan időszakban, amelyben a műsorelőzetes megfelelő kategóriába sorolása esetén közzétételének nem lenne helye, (...)

A vizsgált műsorelőzetes a konkrét műsorszámot reklámozta, a Csipkés Zoltánról készített összeállításból vett képekkel.

A műsorelőzetesekre vonatkozó törvényi rendelkezés első fordulata alapján az adott műsorszámot népszerűsítő műsorelőzetes jogi sorsa osztja a műsorszámét, tehát szorosan kapcsolódik az általa hirdetett, egyébként kötelezően kategóriába sorolandó műsorszámhoz, így csak e műsorszám kategóriájának megfelelő időszámban tehető közzé.

Ezt az álláspontot a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság is megerősítette a 23.K.32.520/2013/10. számú ítéletében.

Ennek alapján a műsorelőzetest tartalmilag a jelenlegi esetben nem kellett külön vizsgálni. Irreleváns tehát a Médiaszolgáltatónak a műsorelőzetes tartalmára vonatkozó nyilatkozata, amely szerint az nem tartalmazott IV. korhatári kategóriába tartozó képeket.

A Médiaszolgáltató az alábbi 26 esetben 21 óra előtt vetítette a IV. korhatári kategóriába tartozó műsorszám előzetesét.

Dátum	Kezdés	Vége	Cím
2019.04.27.	20:58:26	20:59:07	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.28.	7:58:11	7:58:54	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.28.	13:54:46	13:55:28	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.28.	15:58:44	15:59:25	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.28.	16:58:11	16:58:54	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.28.	18:55:36	18:56:18	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.28.	20:30:29	20:31:11	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.29.	5:07:45	5:08:27	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.29.	7:23:46	7:24:28	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.29.	9:58:31	9:59:12	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.29.	12:28:24	12:29:06	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.29.	15:57:46	15:58:28	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.29.	18:57:23	18:58:05	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.29.	19:58:19	19:59:02	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05
2019.04.29.	20:28:42	20:29:25	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 Kedd 20:05

2019.04.30.	5:58:41	5:59:23	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	6:58:12	6:58:55	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	7:58:14	7:58:57	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	8:58:21	8:59:03	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	9:34:58	9:35:40	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	11:57:43	11:58:25	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	15:51:59	15:52:42	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	16:31:36	16:32:18	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	17:58:09	17:58:51	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	18:53:57	18:54:40	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05
2019.04.30.	19:57:58	19:58:40	Riasztás/5. - Episodic - Riasztás / 04.30 MA 20:05

A Médiaszolgáltató a fenti esetekben 26 alkalommal megsértette az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontját.

A Médiatanács a jogsértések miatt alkalmazott jogkövetkezmény megállapítása során az alábbiakat vett figyelembe:

Az Mttv. 186. § (1) bekezdése értelmében:

„Amennyiben a jogsértés csekély súlyú és ismételtség nem állapítható meg, a Médiatanács, illetve a Hivatal – a jogsértés tényének megállapítása és figyelmeztetés mellett – legfeljebb harminc napos határidő tűzésével felhívhatja a jogsértőt a jogsértő magatartás megszüntetésére, a jövőbeni jogsértésektől való tartózkodásra, illetve a jogszerű magatartás tanúsítására, és meghatározhatja annak feltételeit.”

Az Mttv. 187. § (4) bekezdése szerint (első mondat):

„Az (1)-(3) bekezdés alkalmazásában ismételtségnek tekintendő, ha a jogsértő a jogerős hatósági határozatban megállapított jogsértő magatartást ugyanazon jogalapon és jogszabályhely tekintetében, ugyanazon tárgykörben, háromszázhatvanöt napon belül ismételten megvalósítja, ide nem értve a csekély súlyú törvénysértéseket.”

Az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértését eddig egy esetben állapította meg a Médiatanács a Médiaszolgáltatóval szemben:

Határozat	Jogsértés időpontja	Műsorszám címe	Jogkövetkezmény
174/2015. (II. 24.)	2014. december 31.	Paletta	Mttv. 187. § (3) 100 000 Ft

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának megsértését a Médiatanács még nem állapította meg a Médiaszolgáltatóval szemben.

Az Mttv. 9. § (5) bekezdése és a 10. § (1) bekezdés c) pontja tekintetében a jogsértés ismételtsége nem áll fenn; a 174/2015. (II. 24.) számú határozat alapjául szolgáló jogsértés elkövetésének időpontja több mint négy évvel megelőzi a jelenlegi jogsértés időpontját.

A gyermekeknek és a kiskorúaknak az Alaptörvényből és az Mttv.-ből levezethető kiemelt védelmére tekintettel a klasszifikációs rendelkezések megsértését, így jelen jogsértéseket is, a Médiatanács – a Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.160/2016/5. számú ítéletében is megerősített gyakorlata alapján – súlyos törvénysértésnek tekinti.

Mindezek alapján az Mttv. 186. § (1) bekezdésében meghatározott felhívás jogkövetkezménye nem volt alkalmazható.

A jogsértések miatti jogkövetkezmény alkalmazásának alapját az Mttv. 185. § (2) bekezdése, a 187. § (2) bekezdése és a (3) bekezdés b) pontja jelenti.

„185. § (2) A jogkövetkezmény alkalmazása során a Médiatanács és a Hivatal az egyenlő elbánás elvét követve a fokozatosság és az arányosság elvére tekintettel jár el; a jogsértés súlyához, illetve ismétlődéséhez igazodóan alkalmazza a fokozatosság elvét, valamint az eset összes körülményéhez és a jogkövetkezmény által elérni kívánt célhoz képest arányos jogkövetkezményt alkalmaz.

(...)

187. § (2) A Médiatanács és a Hivatal a jogkövetkezményt – a jogsértés jellegétől függően – a jogsértés súlyára, a jogsértés ismételtségére, folyamatosságára, időtartamára, a jogsértéssel elért vagyoni előnyre, valamint a jogsértéssel okozott érdeksérelemre, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek számára, illetve a jogsértéssel okozott kárra, személyiségi jogsérelemre és a jogsértés piacra gyakorolt hatására, továbbá az egyedi ügyben értékelhető egyéb szempontokra tekintettel állapítja meg.

(3) A Médiatanács és a Hivatal – a (7) bekezdés figyelembevételével – a következő jogkövetkezmények alkalmazására jogosult:

[...]

b) bírságot szabhat ki a jogsértővel szemben az alábbi összeghatárok szerint:

ba) JBE médiaszolgáltató és a médiapiaci koncentráció korlátozására vonatkozó szabály által érintett médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege kétszázmillió forintig,

bb) a ba) pont alá nem tartozó médiaszolgáltató jogsértése esetén a bírság összege ötvenmillió forintig terjedhet.”

A jogsértés súlyára tekintettel a Médiatanács az Mttv. 187. § (3) bekezdés b) pontja szerinti bírság jogkövetkezményt alkalmazta a Médiaszolgáltatóval szemben.

Az Mttv. 187. § (2) bekezdés szerinti további mérlegelési szempontok, így a jogsértés időtartama, folyamatossága, a jogsértéssel elért vagyoni előny, a jogsértéssel okozott érdeksérelem, az érdeksérelemet szenvedett és veszélyeztetett személyek száma, a jogsértéssel okozott kár és személyiségi jogsérelem, valamint a jogsértés piacra gyakorolt hatása jelen jogsértés vonatkozásában nem voltak értékelhetők.

A Médiaszolgáltatóval szemben kiszabható bírság maximális összege ötvenmillió forint.

A Médiatanács, tekintettel arra, hogy a legutóbbi és a jelenlegi jogsértés között több mint négy év telt el, a 174/2015. (II. 24.) számú határozatában kiszabott bírságösszeget nem emelte: az Mttv. 9. § (5) bekezdésének és a 10. § (1) bekezdés c) pontjának megsértése miatt 100 000 Ft (a kiszabható legmagasabb bírságösszeg 0,2%-ának megfelelő) bírság megfizetésére kötelezte a Médiaszolgáltatót.

Az Mttv. 10. § (1) bekezdés f) pontjának 26 esetben történt megsértése miatt – figyelemmel arra, hogy a Médiaszolgáltató első alkalommal, de 26 esetben sértette meg a jogszabályhelyet – a Médiatanács jogsértésenként 2000 Ft, összesen 52 000 Ft (a kiszabható legmagasabb bírságösszeg 0,104%-ának megfelelő) bírság megfizetésére kötelezte a Médiaszolgáltatót.

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jelen határozatban kiszabott bírság az Mttv. 134. § (13) bekezdése értelmében adók módjára behajtandó köztartozásnak minősül. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Art.**) 206. § (1) bekezdése alapján az adó késedelmes megfizetése

esetén az esedékesség napját követő naptól, mint kezdőnaptól, késedelmi pótlékot kell fizetni. Az Art. 209. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a késedelem, illetve az esedékesség előtti igénybevétel (felszámítás) időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének háromszázhatvanötöd része.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1)-(3) és a 164. § (1)-(2) bekezdései, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: **Pp.**) és az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) rendelkezései irányadóak. Az Ákr. 143. § (3) bekezdésének c) pontjában foglaltak alapján, ahol jogszabály a hatóság döntésének bírósági felülvizsgálatát említi, azon közigazgatási pert kell érteni.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 28.§-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének l) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák.

A bírság megfizetésére és behajtására az Art. szabályai irányadóak.

Budapest, 2019. július 23.

A Médiatanács nevében:

Dr. Koltay András
soros elnöki tisztséget ellátó tag

Dr. Vass Ágnes
hitelesítő tag

Kapják:

1. Személyes adat